

Úvalno

Kraj: Moravskoslezský

Správní obvod: Krnov

Nadmořská výška: 325 m n. m.

Počet obyvatel: 987

Adresa URL: www.uvalno.cz

Okres: Bruntál

GPS souřadnice: 50.047154N, 17.744738E

První pís. zmínka: 1238 (786 let)

PSČ: 793 91

Památky a zajímavosti Úvalno

Zápis z roku 1946 jmenuje několik historických památek, k nimž kromě zříceniny hradu patří vrch Strážště (Wachberg), vysoký 400 metrů nad mořem, který se vypíná na severozápadním konci obce. O původu jeho jména nejsou v obci záznamy. Na tomto vrchu byl roku 1913 postaven pomník s rozhlednou zdejšímu rodákovi Hansi Kudlichovi, který v roce 1848 jako poslanec říšského sněmu v Kroměříži vystoupil s požadavkem na úplné zrušení poddanství a roboty.

Další historickou stavbou jsou zříceniny hradu označovaného jako Šelenburk. Poprvé se připomíná v zakládací listině Horního Benešova, vydané podkomořím českého krále Benešem z Úvalna. Od roku 1284 byl hrad pod správou opavského vévody Mikuláše, nemanželského syna Přemysla Otakara II. Po rozdělení knížectví na opavské a krnovské vlastnil hrad kníže Jan I. Do roku 1474, kdy hrad i obec dobyl a vyplenil uherský král Matyáš Korvín, hrad změnil postupně třikrát vlastníka.

V roce 1493 jej udělil v léno český král Vladislav za věrné služby svému kancléři Janu ze Šelenberka, jehož syn Jiří se oženil s dcerou Barbory z rodu Přemyslovců, která se vlády nad hradem ujala tři roky před Janem. Sňatek vyřešil vlastnické spory obou rodů. Jiří se stal Barbořiným spoluvládce. Roku 1523 prodal Jiří ze Šelenberka knížectví krnovské i s hradem markraběti Jiřímu Hohenzollernskému z Ansbachu. Od roku 1622 hrad vlastnili Lichtenštejnové.

Definitivně byl hrad opuštěn po třicetileté válce a od té doby nezadržitelně chátral. Nejvíce zřícenina utrpěla v roce 1861, kdy bylo její zdivo rozebráno na silnici do Petrovic. V roce 1817 až 1825 tu byla při amatérských archeologických pracích nalezena středověká keramika a řada železných předmětů, zejména zbytků zbraní.

Pozoruhodný je zdejší původně gotický farní kostel svatého Mikuláše ze 14. století, upravený barokně v roce 1762.

K dalším památkám patří rychta (Erbrichterei), která je v obecní kronice připomínána již v roce 1241.

Mezi dalšími je jmenován Červený dvůr, ležící na hlavní silnici mezi Úvalnem a Krnovem, lesní vila v lesích k Býkovu a Lesní dům.

